

RØDGRAN (*Picea abies*)**FRØPLANTAGE FP248, "Sønderskovgård"**

STED: Sønderskovgård, afd. 132a, Fyns Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klonfrøplantage, 6,0 ha

ANLAGT: 1983-89

EJER: Statsskovenes Planteavlstation og Fyns Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Materialet vil være egnet til produktion af kvalitets-træ. Det kan anvendes overalt hvor rødgran dyrkes; men materialets sene udspring vil gøre det specielt egnet til lokaliteter med risiko for forårsfrost.

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingerne af materialets egenskaber er baseret på kendskab til udgangsmaterialet (proveniensforsøg) samt på den forventede effekt af plustræselektionen (se bagsiden). Der er anlagt afkomsforsøg; men der foreligger endnu ikke resultater fra afprøvningerne.

Rumvægt: Veddet i afkommet fra frøplantagen forventes at have en relativ rumvægt (rumvægt uafhængig af årringsbredde), som er lidt forbedret i forhold til udgangsmaterialet. Forbedringen er et resultat af en selektion af plustræer med den højeste rumvægt (målt ved pilodyn måling). Af den oprindelige plustræpulje på 800 træer blev de 400 med den højeste rumvægt udvalgt til videre forædling og oppodning til frøplantager.

Sent udspring: Af de 400 plustræer med den højeste rumvægt blev der til frøplantagen FP248 udvalgt de 100 plustræer med det seneste udspring. Udspring er en egenskab, som er stærkt genetisk styret, og det må derfor forventes, at afkommet fra frøplantaget også er sent udspringende.

Stammerethed: En moderat forbedring af afkommets stammekvalitet forventes opnået igennem det oprindelige plustræudvalg.

Vækst: Der er ved plustræudvalget kun lagt ringe vægt på produktion, og det forventes at afkommet vil have samme produktion som udgangsmaterialet.

God blomstring i rødgran. Juni 2006.

FRØFORSYNING:

Frøproduktionen er indtil videre begrænset, men der vil blive høstet i 2006. Frøet vil blive holdt adskilt klonvist. Det vil gøre det muligt løbende at foretage en balanceret blanding af alle klonerne til et kommercielt frøparti, eller evt. på et senere tidspunkt, når der foreligger resultater fra afkomsforsøgene, at lave en særblanding af de bedste afkom.

Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, tlf.: 49 19 02 14.

FRØKILDEN:

Oprindelse: Materialet stammer fra de bedste danske bevoxsninger, som er udvalgt på grundlag af proveniensforsøg. Disse bevoxsninger formodes alle at være af vestkontinental oprindelse.

Forædlingsprogrammet: Frøplantagen er resultatet af et intensivt forædlingsprogram, som er gennemført ved Arboretet i Hørsholm.

Forædlingsprogrammet indeholder en kraftig selektion i flere trin:
Første selektionstrin: Der blev i de udvalgte bevoxsninger *udvalgt 800 plustræer*. Plustræerne blev valgt for kvalitet (stammeform), sundhed og god vækst.

Andet selektionstrin: Der blev foretaget rumvægtsundersøgelser af de 800 plustræer. Undersøgelsen blev foretaget som pilodyn tests (hvor træets rumtæthed bestemmes ved at registrere modstandskraften mod en indtrængende stift, som slås ind i veddet). Blandt de oprindelige 800 plustræer blev de 400 med den højeste rumvægt udvalgt til videre forædling.

Tredje selektionstrin: Plustræernes udspringstidspunkt blev registreret, og de 100 senest udspringende plustræer blev udvalgt til frøplantagen FP248 på Sønderkovgård.

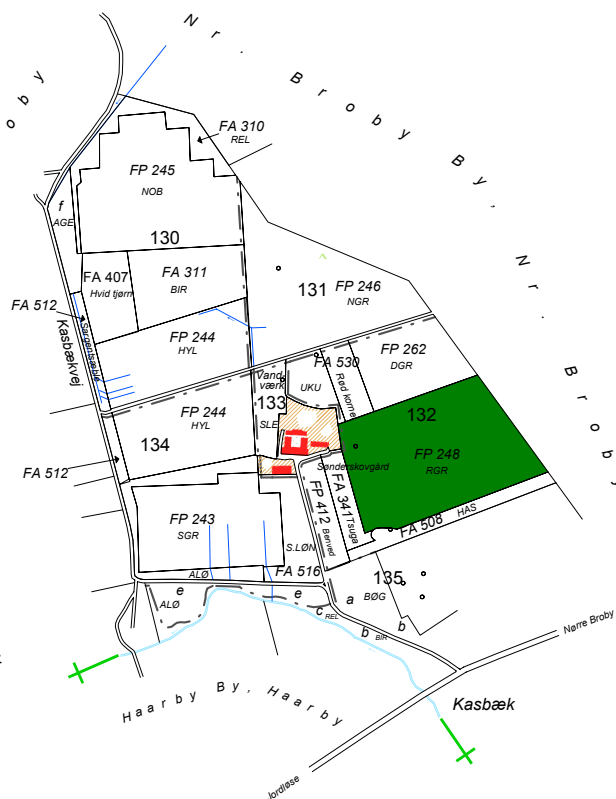
Fjerde selektionstrin: Dette sker i frøplantagen, hvor der på grundlag af afkomsforsøg vil blive foretaget en genetisk tynding, d.v.s. at kloner med de dårligste egenskaber vil blive borthugget fra frøplantagen. Det forventes, at frøplantagen efter den "genetiske tynding" vil indeholde de *30 bedste kloner* af de oprindeligt 800. Det svarer til, at *der af de oprindelige 800 plustræer kun bruges de bedste 3-4% til produktion af det forædlede frø*.

Anlæg af frøplantagen: De 100 udvalgte plustræer blev podet og udplantet i frøplantagen i 1991. Podningerne (klonerne) blev udplantet på 2.5x6.0 meters afstand.

Genetisk tynding: Den genetiske tynding vil blive foretaget, når der foreligger resultater fra afkomsforsøgene. Der er ikke taget endelig stilling til, hvilke egenskaber der skal lægges vægt på ved den genetiske tynding. Hvis der lægges vægt på afkommets juletræsegenskaber (hvilket er sandsynligt) vil der foreligge afkomsresultater omkring 2010, hvorefter frøplantagen kan genetisk tyndes.

FP248 „Sønderkovgård“ ligger mellem Odense og Fåborg tæt ved Hårby.

FLERE OPLYSNINGER:

Kontakt Statsskovenes Planteavlstation eller Skov & Landskab.